

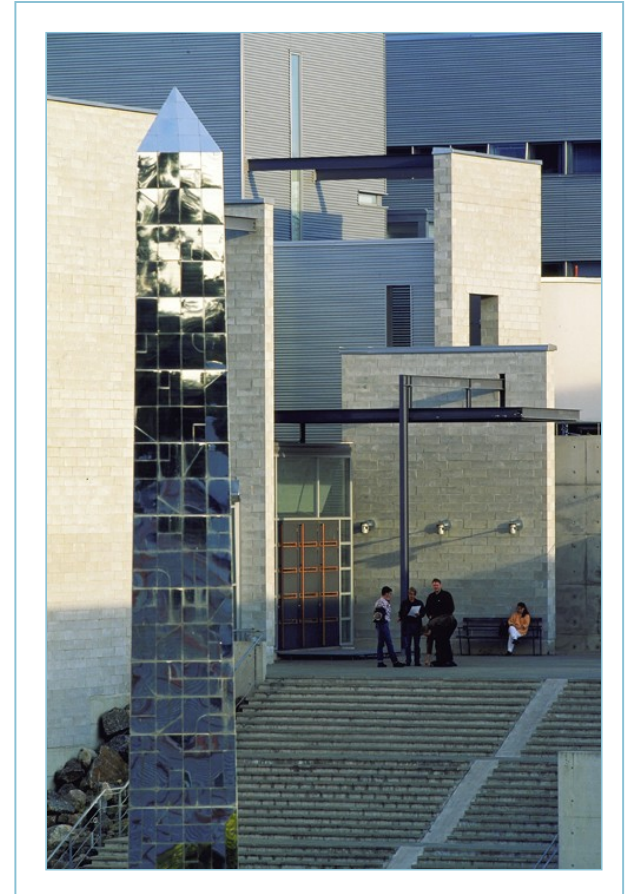
Blogit opetuksessa TTY:llä

**Jukka Huhtamäki, Jaakko Salonen,
Kirsi Silius, Anne-Maritta Tervakari,
Pasi Häkkinen**

**Tampereen teknillinen yliopisto
Hypermedialaboratorio**

<http://matriisi.ee.tut.fi/blogi/some>

**Sosiaalinen media opetuksessa
-seminaari 2. syyskuuta 2008**

Blogien soveltaminen opetuskäyttöön on pääsääntöisesti edellyttänyt tapauskohtaista räätälöintiä ja teknistä osaamista.

Tampereen teknillisen yliopiston (TTY) Hypermedialaboratorion **Polkka-hankkeessa**:

- toteutettiin Wordpress Mu-blogimoottoriin perustuen opetuskäyttöön räätälöity **blogiperhe**,
- tutkittiin ja kehitettiin **blogien opetuskäyttöön liittyviä käytänteitä** sekä
- kerättiin opiskelijoiden ja opettajien **kokemuksia** blogien erityyppisistä käyttötavoista ja soveltamisesta opetuskäyttöön.

Blogien **keskeinen sovellusalue** on lisä- ja oheismateriaalin tuottaminen, hallinta ja jakelu opintojakson toteutuskerran aikana.

Blogit soveltuvat myös:

- ajankohtaisista asioista tiedottamiseen,
- käytettäväksi perinteisten kotisivujen sijasta,
- tukemaan yhteisöllistä tiedon rakentamista,
- opetusyhteisön vuorovaikutuksen tueksi
- henkilökohtaisen oppimisportfolion alustaksi sekä
- opiskelijoiden tuottamien esseiden julkaisualustaksi.

Blogimoottorina käytettiin WordPress Mu -blogia (*multiuser*), joka teknisesti mahdollistaa usean blogin muodostaman blogiperheen perustamisen loppukäyttäjien toimesta (esim. opettajat).

WordPress Mu -blogimoottoriin toteutettiin lisäksi **rekisteröityminen, kertakirjautuminen ja käyttöoikeuksien hallinta** Suomen korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteisen Haka-järjestelmän käyttämällä Shibboleth -tekniikalla.

'Essee-blogeja' varten lisättiin opettajille mahdollisuus julkaista osa opiskelijoiden kirjoituksista opintojakson blogissa.

WordPressin valinta toi mukanaan rikkaan **laajennusvalikoiman**, josta poimittiin opetuskäyttöön soveltuvia toiminnallisuuksia:

- RSS-koostaja (**RSS-tekniikka** mahdollistaa yksittäisten viestivirtojen yhdistelemisen, suodattamisen ja hallinnan sekä RSS-muodossa julkaistujen sisältöjen ohjelmallisen siirtämisen muihin järjestelmiin)
- monipuolinen K2-ulkoasuteema, joka mahdollistaa esimerkiksi del.icio.us-tagipilven tuomisen, sivuston käytön seurannan Google Analytics –palvelulla ja sivupohjan räätälöinnin – kaikki suoraan Web-selainta käyttämällä

<http://wordpress.org/extend/plugins/>

Käyttäjäkysely, opiskelijat

- Opintojaksot:
  - Verkkopalvelun sisällöntuotanto
  - Hypermedian ohjelmointi
  - Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät
- Vastausprosentti 25 % (N=52)
  - Vastaaajista miehiä 73 % ja naisia 27 %
- Opintojen vaihe
  - Alkuvaiheessa 14 %
  - Keskivaiheessa 42 %
  - Loppuvaiheessa 44 %
- Työssäkäynti
  - Ei käynyt työssä opintojen ohella 50 %
  - Työssä alle 16 h/vk opintojen ohella 21 %
  - Työssä yli 16 h/vk opintojen ohella 29 %

Käyttäjäkysely, opiskelijat

- **Käyttöpaikka**
  - Ensisijainen käyttöpaikka oma asunto 96 %, mobiilikäyttö 4 %
  - Toissijainen käyttöpaikka oppilaitos 67 %, työpaikka 13, kaverien koti 12 %, muut 8 %
- **Käyttäjän tekninen toimintaympäristö**
  - Selain: Firefox 92 %, Internet Explorer 6, Opera 2 %
  - Käyttöjärjestelmä: Windows 90 %, Linux 8 %, Mac 2 %
- **Esiintyikö teknisiä ongelmia verkkoympäristön käytössä**
  - Ei esiintynyt 92 %
  - Kyllä esiintyi 4 %
  - En tiedä 4 %
- **Opintojakson verkkoympäristön vaikutus opiskeluun**
  - Hankaloitti opiskelua 23 %
  - Ei hankaloittanut, mutta ei helpottanutkaan 29 %
  - Helpotti opiskelua 50 %

Käyttäjäkysely, opiskelijat

Tietoteknisten taitojen riittävyys	Taidot eivät riittäneet (%)	Taidot riittivät (%)	En osaa sanoa (%)
Pluginien asennus	-	90	10
Keskusteluryhmien käyttö	-	96	4
Oppimisympäristön käyttö	-	94	6
Blogin käyttö	-	96	4
RSS-syötteiden käyttö	11	64	25
Kirjanmerkki-palvelun käyttö	8	60	32

Käyttäjäkokemuksia, opiskelijat

Tukivatko opintojaksolla käytössä olleet tekniset välineet opiskelua?

Verkkoympäristön työkalut	Ei (%)	Kyllä (%)	Ei käytössä (%)
Sähköposti	-	86	14
Keskusteluryhmien käyttö	2	66	32
Verkkokalenterin käyttö	6	27	67
Tiedostojen hallinta	4	79	17
Ryhmätyövälineiden käyttö	6	52	42
Hakukoneiden käyttö	2	81	17
Blogien käyttö	2	90	8
Kirjanmerkki-palvelun käyttö	-	12	88
Kotisivujen käyttö	-	92	8

Käyttäjäkokemuksia, opiskelijat

Oliko blogin/ blogissa	Kyllä (%)	Ei (%)	En osaa sanoa (%)
tekstien luettavuus hyvä?	76	8	16
informaatio esitetty loogisessa järjestyksessä?	50	39	11
tärkeä tieto helposti löydettävissä?	37	44	19
informaatio ajantasaista?	84	2	14
navigointi helppoa?	36	37	27

Käyttäjäkokemuksia, opiskelijat

Oliko blogin/blogissa	Kyllä (%)	Ei (%)	En osaa sanoa (%)
kokonaiskäsityksen muodostaminen helppoa?	39	36	25
toiminta loogista?	44	31	25
ulkoasu selkeä?	80	8	12
viestien kirjoittaminen helppoa?	35	8	57
kommentointi helppoa?	38	6	56
tekninen toiminta moitteetonta?	82	2	16

Käyttäjäkokemuksia, opiskelijat

Blogit soveltuvat	Kyllä (%)	Ei (%)	En osaa sanoa (%)
tiedottamiseen	81	8	11
ohjeiden jakamiseen	71	12	17
tehtävien antoon	80	10	10
keskustelualueeksi	28	33	39
oppimisympäristöalustaksi	38	35	27
kotisivupohjaksi	66	22	12
tehtävien palauttamiseen	34	41	25
portfolioksi	50	21	29

Käyttäjäkokemuksia, opettaja

- Miten hyödynsit blogia opetuksesta?
  - Kotisivujen sijaan tiedotuskanavana
  - Opetuksen organisoimisen tukena esim. harjoitusryhmien muodostamisessa
  - Materiaalin jakeluun
  - Opiskelijoiden henkilökohtaisen oppimisportfolion työstämisen välineenä
  - Yhteisöllisenä tiedonrakentamisen välineenä sosiaalisen median KanDi-seminaarissa
- Miksi valitsit blogin?
  - Helpompaa kuin HTML-sivuston laatiminen
  - Tunnusten hallinta helppoa
  - Sisällön päivittäminen aiempaa helpompaa
  - Sisällöntuotanto ja sisällön muokkaaminen voidaan hajauttaa
  - Blogien avoimuus viehättää
  - Blogin mukana tulee hyödyllisiä toimintoja: RSS-virrat, kommentointimahdollisuus

Käyttäjäkokemuksia, opettaja

- Haasteita blogien käytössä
  - Uusien välineiden omaksuminen ei ”onnistu itsestään” esim. RSS-virtojen tai sosiaalisen kirjanmerkkipalvelun käyttö
  - Vuorovaikutusta ei synny blogissakaan itsestään
    - Pelkkä mahdollisuus kirjoittaa ja kommentoida blogiviestejä ei vielä synnytä vuorovaikutusta
  - Riittävän intimiteetin takaaminen
    - Tunnistautuminen, nimimerkkien käyttö, näkyvyyksien rajaaminen ja riittävä ohjeistus
  - Ei ole optimaalinen julkaisualusta
    - Materiaalien tuominen ja vieminen
    - Blogin ”säätäminen” (asetukset ja ulkoasu)
    - Informaatioarkkitehtuurin (informaation luokittelujärjestelmän ja navigoinnin) toteuttamien blogin ehdoilla
    - Visuaalisen ilmeen muokkaaminen

- Positiivista kokemusta

- Sisältöjen helppo julkaiseminen ja muokkaaminen
- Linkit lähteisiin ja lisämateriaaleihin on järkevämpää julkaista blogissa kuin luentokalvoissa
- Käyttö helppoa
- Opiskelijan opiskeluprosessin seuraaminen helppoa, opiskelijat tuntuvat myös panostavan enemmän blogiviestien sisältöön (henkilökohtainen oppimisportfolio)
- ”Ammattimainen” ulkoasu
- Syntyy elävä ja aktiivinen foorumi, missä opiskelijat ja opettajat vaihtavat näkemyksiään ja kommentteja
- Mukana tulee monia hyödyllisiä työkaluja kuten RSS- virta, sosiaalisen kirjanmerkkipalvelun ”tagipilven” julkaiseminen blogissa

- Blogit toimivat hyvin kevyempinä julkaisualustoina
  - Tiedottaminen, kotisivujen julkaiseminen, esseet, portfoliot
- Räätelöimismahdollisuuksia runsaasti, mutta räätälöinti edellyttää toki edelleen osaamista
- Vaikuttaa siltä, että osalla opiskelijoista on hankaluuksia hahmottaa blogista informaatiokokonaisuuksia
- Vaatii joka tapauksessa paneutumista informaatioarkkitehtuurin suunnitteluun
- Vuorovaikutus ei synny itsestään eikä sitä joka paikkaan tarvita
  - ”Web 2.0 on upea asia, mutta koulukurssin sivuista tekisin mieluummin selkeät ja käytännölliset kuin wannabe-vuorovaikutteiset ”

Kiitos - kysyttävää?

Yhteystiedot:

TTY, Hypermedialaboratorio

jukka.huhtamaki@tut.fi

jaakko.salonen@tut.fi

kirsi.silius@tut.fi

anne.tervakari@tut.fi

pasi.hakkinen@tut.fi

